

Høring over forslag til dyrevelfærdslov (Lovkompas)

Baggrund

Med henvisning til mail af 11-10-2018, hvormed Fødevarestyrelsen (i relation til 'Lovkompas') lægger forslag til Dyrevelfærdslov på Høringsportalen (j.nr. 2018-15-30-00108), skal Foreningen hermed bemærke, som følger:

Generelle bemærkninger

Dyrenes Beskyttelse (DB) er af den opfattelse, at det overordnede princip for strukturering af lovgivning på dyrevelfærdsområdet skal være at sikre bedst mulig beskyttelse af dyr.

DB anerkender, at bemyndigelsesbestemmelser giver mulighed for en mere fleksibel tilpasning af regelsættet på baggrund af f.eks. ny viden. Omvendt finder Foreningen, at der skal udvises agtpågivenhed i og med, at dyrevelfærden fremover primært reguleres på administrativt niveau, hvorved ændringer ikke underlægges samme politiske og demokratiske kontrol, som en lovbehandling er udtryk for. Dertil kommer, at der ved fremtidige bekendtgørelsesændringer ikke garanteres samme grad af konsekvensvurdering af ændringerne, ift. økonomi, miljø og administration som ved lovændringer.

DB finder anledning til på det kraftigste at understrege, at forudsætningen for arbejdet med Lovkompas er, at der ikke sker tilbageskridt for dyrevelfærden, i.e. at der ikke som følge af denne proces må ske forringelser af indhold i lovgivningens dyrebeskyttelsesbestemmelser.

Udover at DB tager forbehold for, at der ikke bør ske nogen form for dyrevelfærds-mæssige forringelser, må der ej heller opstå en situation, hvor der opstår et lovgivningsmæssigt tomrum el. periode, hvor der ikke er gældende regler på et område (i.e. de gældende bestemmelser skal forblive i kraft, indtil nye er helt klar til at erstatte disse, jf. § 76, stk. 4).

Vedr.: Inddragelse af interessenter og høringer samt sund demokratisk praksis m.v.

Dyrenes Beskyttelse ønsker et paradigmeskifte i synet på forskellige interessenter. DB mener ikke at Landbruget med en moderne Dyrevelfærdslov kan opretholde sin særstatus, hvorved andre legitime interessenter diskrimineres: da dyrene ikke kan tale deres egen sag, må det være rimeligt at f.eks. dyreværnsforeninger, som alene har til formål at tjene dyrenes tarv, og ikke kommercielle, produktionsøkonomiske hensyn m.v., gives samme vilkår.

DB henstiller til, at andre relevante interessenter, som dyreværnsforeninger, også *eksplicit* nævnes i § 19, stk. 2. Generelt bør interessenter inddrages tidligst muligt i overvejelserne om, dels ændring af eksisterende lovgivning, dels initiativtagen til ny lovgivning (også udover det der fremgår af § 61).

Det er alt for sent for DB først at blive inddraget i de officielle høringer; det er afgørende vigtigt at blive inddraget så tidligt som overhovedet muligt, altså så snart der er de allerførste

idéer/tanker/overvejelser omkring revidering af eller indførelse af ny lovgivning. DB forbeholder sig også ret til at være initiativtager hertil.

De officielle høringer bør foretages med tilstrækkeligt lange og realistiske tidsfrister, som tillader, at høringsparter får en reel chance for at forholde sig til materialet.

Udover god demokratisk praksis (med tidlig inddragelse af alle relevante interessenter i forbindelse med regeldannelse/-ændringer samt tilstrækkeligt lange høringsfrister på udkast til ny lovgivning) stiller Lovkompass også store krav til politisk ansvarlighed for at sikre kontinuitet på Dyrevelfærdsområdet, uanset skiftende regeringer. DB opfordrer til, at dette vilkår eksplicit indskrives i lovbemærkningerne.

Vedr.: Formålsparagraf § 1

Dyrenes Beskyttelse har hele tiden håbet på, at Lovkompass ville blive anledningen til, at en moderne 'Dyrevelfærdslov' kunne erstatte den hidtidige 'Dyreværnslov'. DB er af den opfattelse, at der er meget mere end dyreværn knyttet til begrebet 'dyrevelfærd', så hensigten er bestemt sympatisk.

DB mener imidlertid ikke, at den foreslåede *formålsparagraf* afspejler ambitionen for en moderne dyrevelfærdslov. Forslaget er rent mekanistisk og indeholder f.eks. end ikke ordene/begreberne 'god dyrevelfærd', 'dyrebeskyttelse', 'respekt' og 'dyreetik'.

Det bør fremgå, at hele formålet er til stadighed at fremme god dyrevelfærd og respekt for dyr. Derudover at dyr har en egenverdi uafhængigt af den nytteværdi, som de måtte have for mennesker.

Dyrene skal holdes i et godt miljø og på en sådan måde, dels at deres velfærd fremmes, dels at de kan udføre sådan adfærd, som de er stærkt motiveret for og som er vigtig for deres velbefindende (naturlig adfærd), dels at adfærdssygdomme forebygges.

DB henviser FVST til at finde inspiration i relativt nye dyrevelfærdslove i Sverige og Norge (samt i andre nord-vesteuropæiske lande).

Vedr.: Dyreforsøgsloven

I relation til *Dyreforsøgsloven* bør det almenyldige lovtekniske/juridiske princip om, at undtagelser til en almindelig lovregel helst ske i umiddelbar tilknytning til denne, gøres gældende. Det er en sund praksis, at dyrevelfærdsrelaterede forhold, også for forsøgsdyr, har ophæng i Dyrevelfærdsloven; dyrs oplevelse af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe er jo heller ikke afhængigt af til hvilket formål (aktivitet) de anvendes (e.g. forsøg vs. produktion). Så en adskillelse giver heller ikke mening ud fra et dyrefagligt synspunkt. Det er derfor både mest logisk og korrekt at inkorporere forsøgsdyrsdelen i en samlet Dyrevelfærdslov, ligesom i f.eks. Sverige.

DB mener derfor ikke, at 'Lov om dyreforsøg' og 'Lov om kloning og genmodificering af dyr m.v.' fremfor skal bestå, hverken som selvstændige eller samlet i én lov.

Vedr.: Hundeloven

DB henstiller til, at også *Hundeloven* indarbejdes i den samlede Dyrevelfærdslov. Det giver ingen dyrefaglig mening at give hunde en særstatus i relation til andre dyr. (Alle dyr er lige for Dyreværnsloven/Dyrevelfærdsloven).

Såfremt det mod forventning alligevel besluttes at opretholde en særskilt Hundelov, vil DB opfordre til at denne "tømmes" for dyrevelfærds-mæssige regler, som så kan overføres til administrative forskrifter med ophæng i Dyrevelfærdsloven.

Det bemærkes, at der bør anvendes samme princip for strukturering af lovgivningen for hunde som på hesteområdet, da opbygningen af de nuværende regler har principielle lighedstræk (med dels dyrevelfærdsbestemmelser, dels andre bestemmelser): i.e. detaljbestemmelser bør derfor henlægges til en artsspecifik bekendtgørelse.

Vedr.: Aflivning

DB er modstander af, at drukning ikke længere nævnes eksplicit. DB mener, at tvivlen bør komme dyrene til gode, og at der således lægges op til en forringelse af eksisterende lovgivning på området. Dyr, der kan drukne, bør omfattes af et sådant forbud, herunder også hvirvelløse dyr, som f.eks. insekter og snegle, uanset at der ikke p.t. måtte forefindes videnskabelig dokumentation for, at disse føler smerte og lidelse ved drukning.

DB er endvidere bekymret for retorikken, omtale og italesættelse af begrebet "skadedyr", og at effektivitet i skadedyrsbekæmpelse vejer tungere end (dyrevelfærds-mæssige) hensyn til dyret. Alle dyr bør være omfattet af forsvarlig dyrebeskyttelse, som reguleret i Dyrevelfærdsloven m.v. Man må aldrig glemme, at der er tale om levende og sansende væsener, uanset nytteetiske hensyn; hvad enten der er tale om aflivning af f.eks. rotter el. aflivning af et stort antal dyr i forbindelse med bekæmpelse af en alvorlig, smitsom sygdom.

Vedr.: Uddannelse

Uanset aftale i Veterinærforlig III er DB modstander af ophævelse af uddannelseskra- vedr. dyrevelfærd til andre personer (end den virksomhedsansvarlige), som er beskæftiget med landbrugsmæssigt hold af pelsdyr.

Generelt er det afgørende vigtigt, at alt personale, som har betydning for dyrenes velfærd, er tilstrækkeligt vidende og erfarne; uddannelse er et kardinalpunkt. DB mener, at det er den forkerte retning, som der lægges op til at bevæge sig i. Krav om uddannelse af andre end den besætningsansvarlige bør tværtimod udbredes til alt personale, som er involveret i pasning m.v. af dyr. I den forbindelse bør der findes inspiration i § 24, som vedrører uddannelseskra- vedr. andet end landbrugsdyr og heste.

Vedr.: Egenkontrol

DB mener ikke, at bemyndigelsesbestemmelse vedr. egenkontrol bør fjernes fra den nuværende Dyreværnslov, jf. §§ 4b og 24e. Egenkontrol er vigtig, når det kombineres med uvildig kontrol – og en fin indikator på drift/management (landmandskab).

Vedr.: Klageadgang

Der bør indføres bestemmelse om, at organisationer (f.eks. dyreværnsforeninger) kan være klageberettigede på dyrenes vegne (Kap. 18). Da dyr er umælende, levende og sansende

væsener (jf. § 1), som ikke er i stand til at tale deres egen sag, bør dyreværnsforeningerne betragtes som klageberettigede i relation til varetagelse af dyrenes tarv, eftersom disse ikke har andre, som forsvarligt kan varetage deres interesser - uden samtidigt at varetage andre hensyn. Dyreværnsforeninger bør på denne baggrund sikres relevant *klageadgang*. I det hele taget ønsker DB et opgør med 'tingsliggørelse' af dyr i lovgivning generelt.

Der kan drages en parallel til miljøområdet, hvor der er en udvidet kreds af klageberettigede, som gives ret til at klage på naturens/almen interessernes vegne: landsdækkende foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø eller væsentlige rekreative interesser som hovedformål, er klageberettigede i visse sager.

Tilsvarende bør gælde for klager på vegne af dyr.

Øvrige generelle bemærkninger

DB understreger for en god ordens skyld, at det er uacceptabelt, hvis der i denne proces sker forringelser af dyrevelfærden, eftersom Lovkompass udtrykkeligt er blevet promoveret som et overordnet strukturarbejde i relation til dyreværnslovgivningen.

DB skal venligst anmode om, at der fremlægges en tidsplan for udrulning af Lovkompass, herunder i relation til rækkefølgen af de påtænkte justeringer. Det er af afgørende betydning, at der gives tilstrækkeligt lange tidsfrister til at sikre interessenternes mulighed for at påvirke processen, i kraft af høringsvar m.v. DB finder, at der skal være fuld åbenhed og transparens omkring en proces med så store ændringer af lovstrukturen, som der er lagt op til.

DB skal derfor opfordre til, at der nedsættes et interessentudvalg, som holdes tæt orienteret om – og får mulighed for at påvirke – det videre arbejde med Lovkompass. DB forventer, at alle interessenter gives samme stilling i denne proces, og ingen organisationer inddrages i større omfang, på et tidligere tidspunkt el. lign. end andre.

DB er tilhænger af, at der ikke sker svækkelse af de nuværende danske regler på dyrevelfærdsområdet. I det omfang det er muligt, bør Danmark derfor arbejde for udbredelse og sikring af et fælles højt beskyttelsesniveau på dyrevelfærdsområdet i internationale sammenhænge. DB ønsker, at der i videst muligt omfang gives mulighed for, at der kan fastsættes nationale særregler, som sikrer bedre dyrevelfærd.

Dyrenes Beskyttelse indgår selvfølgelig gerne i en dialog om ovenstående emner m.v.

Med venlig hilsen

Britta Riis, direktør

Søren Kent Pedersen, projektleder, dyrlæge, ph.d.

Specifikke bemærkninger

Tabel 1. Dyrenes Beskyttelses kommentarer til de enkelte bestemmelser i forslag til Dyrevelfærdslov:

§ i Dyrevelfærdslov	DB's kommentarer
§ 1, 1. pkt.	<p>Dyrenes Beskyttelse har hele tiden håbet på, at Lovkompass ville blive anledningen til, at en moderne 'Dyrevelfærdslov' kunne erstatte den hidtidige 'Dyreværnslov'. DB er af den opfattelse, at der er meget mere end dyreværn knyttet til begrebet 'dyrevelfærd', så hensigten er bestemt sympatisk.</p> <p>DB mener imidlertid ikke, at den foreslåede <i>formålsparagraf</i>, afspejler ambitionen for en moderne dyrevelfærdslov. Forslaget er rent mekanistisk og indeholder f.eks. end ikke ordene/begreberne 'god dyrevelfærd', 'dyrebeskyttelse', 'respekt' og 'dyreetik'.</p> <p>Det bør fremgå, at hele formålet er til stadighed at fremme god dyrevelfærd og respekt for dyr. Derudover at dyr har en egenverdi uafhængigt af den nytteværdi, som de måtte have for mennesker.</p> <p>Dyrene skal holdes i et godt miljø og på en sådan måde, dels at deres velfærd fremmes, dels at de kan udføre sådan adfærd, som de er stærkt motiveret for og som er vigtig for deres velbefindende (naturlig adfærd), dels at adfærdssygdomme forebygges.</p> <p>DB henviser FVST til at finde inspiration i relativt nye dyrevelfærdslove i Sverige og Norge (samt i andre nord-vesteuropæiske lande):</p> <p><u>Norge:</u> § 1. <i>Formål</i> Formålet med loven er å fremme god dyrevelferd og respekt for dyr.</p> <p>§ 2. <i>Virkeområde</i> Loven omfatter forhold som påvirker velferd hos eller respekt for pattedyr, fugler, krypdyr, amfibier, fisk, tiftokreps, blekksprut og honningbier. Loven gjelder tilsvarende for utviklingsstadier av nevnte dyr dersom sanseapparatet tilsvarer utviklingsnivået hos levende dyr.</p> <p>§ 3. <i>Generelt om behandling av dyr</i> Dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker. Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger.</p> <p><u>Sverige:</u> 1 kap. Inledande bestämmelser Lagens syfte 1 § Denna lag syftar till att säkerställa ett gott djurskydd och främja en god djurvelfärd och</p>

	<p>respekt for djur.</p> <p>2 kap. Allmänna bestämmelser om hur djur ska hanteras, hållas och skötas Grundläggande djurskydds krav</p> <p>1 § Djur ska behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom. Djur som används i djurförsök ska inte anses vara utsatta för onödigt lidande eller sjukdom vid användningen om denna har godkänts av en djurförsöksetisk nämnd.</p> <p>God djurmiljö och naturligt beteende</p> <p>2 § Djur ska hållas och skötas i en god djurmiljö och på ett sådant sätt att</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. deras välfärd främjas, 2. de kan utföra sådana beteenden som de är starkt motiverade för och som är viktiga för deras välbefinnande (naturligt beteende), och 3. beteendestörningar förebyggs. <p>Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om villkor för eller förbud mot viss djurhållning för att tillgodose kraven enligt första stycket. Kompetenskrav</p> <p>3 § Den som håller djur eller på annat sätt tar hand om djur ska ha tillräcklig kompetens för att tillgodose djurets behov. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om krav på särskild kompetens eller utbildning vid viss djurhållning eller viss annan verksamhet med djur.</p>
§ 1, 2. pkt.	DB foreslår, at eksplicit omtale af løsgående heste begrænses til §§ 53-55.
§ 2	DB foreslår, at formuleringen bliver 'levende og sansende væsener' (i.e. sentient beings), jf. EU-lovgivning og Lissabon-traktaten.
§ 3	<p>DB er bekymret for formuleringen i lovbemærkningerne, som følger:</p> <p><i>"Ved vurdering af behovet skal der tages hensyn til dyrets art, graden af udvikling, tilpasning og tamhed, jf. de almindelige bemærkninger, afsnit 2.1.1.1. Graden af udvikling må i denne sammenhæng forstås som dyrets placering i det zoologiske system – hvirveldyr (pattedyr, fugle, krybdyr, padder og fisk) eller ikke-hvirveldyr (pighuder, bløddyr, leddyr, orme m.v.) og ikke som udviklingsstadier (fostre) indtil fødsel/klækning."</i></p> <p>Det er ikke rimeligt på den måde at "rangordne" dyr, og at de dyr, der rangerer højest, har krav på mere beskyttelse end lavere rangerende dyr. En konsekvens af denne tankegang kunne være, at f.eks. fisk ikke skal beskyttes på samme måde som pattedyr. Det er en virkelig forskelsbehandling af dyr, og DB skal opfordre til, at graden af udvikling helt slettes fra lovbemærkningerne. Til gengæld synes det mere oplagt at inkludere graden af udvikling i forhold til fostre, hvor der især er usikkerhed omkring aflivning af ufødte fostre fra de køer, der slagtes som højdrægtige, jf. § 27.</p>
§§ 4-7	Disse bestemmelser hører vel retteligt hjemme under overskriften 'Behandling og håndtering m.v. af dyr' (Kap. 3) og kan med fordel flyttes hertil.
§ 7	DB er tilhænger af en udvidelse af forbud mod dyrekampe (udover hunde også f.eks. haner).

§ 10	<p>DB ser positivt på tiltagene (i.e. bemyndigelser vedr. indhold, omfang og hyppighed af dyreejers/dyrlæges tilsyn samt registrering af døde dyr), jf. § 10, stk. 1-4.</p> <p>Vedrører bl.a. tilsyn af dyr på stald og græs samt dyrlægetilsyn. DB mener, at der skal sikres mindst 1 dagligt tilsyn af dyr, herunder heste, på græs, jf. § 20, også med tanke på forsvarligt tilsyn af dyr i tiden omkring fødsel.</p> <p>DB mener, at der er behov i perioder kan være behov for ekstra tilsyn af græssende dyr på græs på f.eks. naturarealer. Det vil typisk gøre sig gældende en våd vinter, hvor der kan mangle tørre liggearealer til dyrene (jf. § 10, stk. 2), men kan også omfatte perioder med ekstrem varme og tørke (i.e. i særligt kritiske perioder).</p>
§ 11	<p>DB ser positivt på tiltaget (i.e. udvidelse af bemyndigelsen til at fastsætte forbud mod hold af <i>dyr</i> på ubeboede steder).</p> <p>Med tanke på bl.a. hold af hunde på steder, hvor der ikke er beboelse: DB mener, at forbuddet vedr. hunde skal sikres videreført.</p>
§§ 10-11	<p>Disse bestemmelser hører vel retteligt hjemme under overskriften 'Rum og arealer, hvor dyr holdes, samt inventar m.v. heri' (Kap. 5) og kan med fordel flyttes hertil.</p>
§ 12, stk. 1	<p>DB ønsker de specifikke bestemmelser vedr. transport og håndtering af levende fisk videreført i ny lovgivning (i.e. Lov om værn for dyr, jf. LBK nr. 335 af 8. juli 1983, § 4, nr. 1 og 2.)</p> <p>DB ønsker tilføjet, at Ministeren kan fastsætte regler om mærkning og registrering af dyr. Ved denne bemyndigelse kan Ministeren på et senere tidspunkt indføre obligatorisk mærkning og registrering af katte, og evt. andre dyr.</p>
§ 13	<p>Denne bestemmelse hører vel retteligt hjemme under overskriften 'Rum og arealer, hvor dyr holdes, samt inventar m.v. heri' (Kap. 5) og kan med fordel flyttes hertil.</p>
§ 14	<p>DB ser positivt på tiltaget (i.e. forbud mod anvendelse af kraftmaskiner til forløsning af dyr).</p>
§ 17	<p>DB deler opfattelse af hov- og klovpleses væsentlige betydning for dyrevelfærd som reguleret i et særskilt kap. 4.</p>
§ 18	<p>DB foreslår en sproglig forfinelse: "Opholdsrum/-arealer, hvor dyr holdes..."</p>
§ 19, stk. 2	<p>Dyrenes Beskyttelse ønsker et paradigmeskifte i synet på forskellige interessenter. DB mener ikke at Landbruget med en moderne Dyrevelfærdslov</p>

	<p>kan opretholde sin særstatus, hvorved andre legitime interessenter diskrimineres: da dyrene ikke kan tale deres egen sag, må det være rimeligt at f.eks. dyreværnsforeninger, som alene har til formål at tjene dyrenes tarv, og ikke kommercielle, produktionsøkonomiske hensyn m.v., gives samme vilkår.</p> <p>DB henstiller til, at andre relevante interessenter, som dyreværnsforeninger, også <i>eksplicit</i> nævnes i § 19, stk. 2. Generelt bør interessenter inddrages tidligst muligt i overvejelserne om, dels ændring af eksisterende lovgivning, dels initiativtagen til ny lovgivning (også udover det der fremgår af § 61).</p> <p>Det er alt for sent for DB først at blive inddraget i de officielle høringer; det er afgørende vigtigt at blive inddraget så tidligt som overhovedet muligt, altså så snart der er de allerførste idéer/tanker/overvejelser omkring revidering af eller indførelse af ny lovgivning. DB forbeholder sig også ret til at være initiativtager hertil.</p> <p>De officielle høringer bør foretages med tilstrækkeligt lange og realistiske tidsfrister, som tillader, at høringsparter får en reel chance for at forholde sig til materialet.</p> <p>Udover god demokratisk praksis (med tidlig inddragelse af alle relevante interessenter i forbindelse med regeldannelse/-ændringer samt tilstrækkeligt lange høringsfrister på udkast til ny lovgivning) stiller Lovkompass også store krav til politisk ansvarlighed for at sikre kontinuitet på Dyrevelfærdsområdet, uanset skiftende regeringer. DB opfordrer til, at dette vilkår eksplicit indskrives i lovbemærkningerne.</p>
<p>§ 20, stk. 1</p>	<p>DB ser positivt på tiltaget: DB imødeser en regulering af forhold for udegående dyr (under forskellige årstider) på bekendtgørelsesplan. Der er brug for regulering på tværs af dyrearter, som bl.a. fastsætter af bestemmelser for hold af dyr i hhv. sommer- og vinterperioden (jf. § 18).</p> <p>(I relation til hold af udegående dyr i vinterperioden m.v. har der hidtil været refereret til Fællesudtalelsen fra Det Veterinære Sundhedsråd/Dyreværnsrådet i relation til Dyreværnslovens generelle bestemmelser).</p>
<p>§ 21</p>	<p>Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 21, at den nuværende bestemmelse i dyreværnslovens § 7, stk. 2, ikke videreføres, idet det i politisk Veterinærforslag III 2018-2021 er aftalt, at uddannelseskra­vet vedrørende dyrevelfærd til andre personer end den virksomhedsansvarlige, som er beskæftiget med landbrugsmæssigt hold af pelsdyr, ophæves.</p> <p>Dyrenes Beskyttelse finder imidlertid generelt, at der ikke bør ske nogen form for slækkelse af uddannelseskra­vet for den besætningsansvarlige og andre, der beskæftiger sig med landbrugsmæssigt hold af dyr, jf. at graden af god dyrevelfærd erfaringsmæssigt beror på, hvordan dyrene håndteres. Der henvises også til dyreværnslovens § 2, der videreføres i lovforslagets § 3.</p> <p>Ministeren skal fortsat have beføjelse til at fastsætte krav til medhjælpere på</p>

	landbrugsbedrifter. For medhjælpere på minkfarme har kravet været gældende et mindre antal år; det faktum, at dyrevelfærden er blevet bedre bl.a. som følge af dette krav, viser, at beføjelsen bør være der. Der henvises til DB's høringsvar (jf. FVST j.nr. 2018-15-31-00434)
§ 26, stk. 2	<p>DB er modstander af, at drukning ikke længere nævnes eksplicit. DB mener, at tvivlen bør komme dyrene til gode, og at der således lægges op til en forringelse af eksisterende lovgivning på området. Dyr, der kan drukne, bør omfattes af et sådant forbud, herunder også hvirvelløse dyr, som f.eks. insekter og snegle, uanset at der ikke p.t. måtte forefindes videnskabelig dokumentation for, at disse føler smerte og lidelse ved drukning.</p> <p>DB er endvidere bekymret for retorikken, omtale og italesættelse af begrebet "skadedyr", og at effektivitet i skadedyrsbekæmpelse vejer tungere end (dyrevelfærdsmæssige) hensyn til dyret. Alle dyr bør være omfattet af forsvarlig dyrebeskyttelse, som reguleret i Dyrevelfærdsloven m.v. Man må aldrig glemme, at der er tale om levende og sansende væsener, uanset nytteetiske hensyn; hvad enten der er tale om aflivning af f.eks. rotter el. aflivning af et stort antal dyr i forbindelse med bekæmpelse af en alvorlig, smitsom sygdom.</p>
§ 27, stk. 1	DB henstiller til, at der som <i>minimum</i> fastholdes forbud mod slagtning/aflivning af landbrugsdyr/hesten i den sidste <u>tiendedel</u> af drægtighedsperioden.
§ 27, stk. 2	DB opfordrer til, at der fastsættes bestemmelser, der sikrer forsvarlig håndtering af fostre i forbindelse med aflivning/slagtning af højdrægtige moderdyr, navnlig med tanke på dyrefostres smerteopfattelse.
§ 28	DB ønsker uændret videreførelse af lovkravet om et specifikt forbud mod isætning af ringe m.v. i trynen af svin, udover de tilfælde hvor der anvendes en glat ring for at hindre svinet i at rode i jorden.
§ 29, stk. 3, 1. pkt.	DB noterer sig, at det fremover er Ministeren, og ikke FVST, som skal give tilladelse til oprettelse af zoo's m.v. DB ønsker klarhed over, om det evt. er tanken at inddrage andre af Ministeriets styrelser(?)
§ 29, stk. 3, 2. pkt.	DB ser positivt på tiltaget (i.e. i relation til individuelle vilkår i tilladelser til zoo's m.v.)
§ 29, stk. 4, 2. pkt.	DB ser positivt på tiltaget (i.e. i relation til anmeldelse til FVST af turnéplan for cirkus m.v.)
§ 30	DB mener at der, også for andre dyr end hunde, bør fastsættes regler om, herunder om forbud mod, at dyr, som er blevet underkastet operative og lign.

	<p>indgreb, der har til formål at ændre dyrets udseende, udstilles eller på anden måde fremvises m. h. p. bedømmelse af dyrets ydre, dets brugsegenskaber eller færdigheder.</p> <p>Der henvises også til Hestelovens § 27 (i.e. enhver form for medicinering og behandling, herunder kirurgisk behandling, som har til formål at skjule sygdomssymptomer, så hesten kan træne og deltage i konkurrencer, er ikke tilladt).</p>
§ 31, stk. 3	<p>DB ser positivt på tiltaget (i.e. bemyndigelse til fastsættelse af særlige vilkår for tilladelse til virksomheder med erhvervsmæssig handel med og opdræt af dyr)</p> <p>DB noterer sig, at det er eksemplificeret med oplysninger om den tilsynsførende dyrlæges identitet.</p>
§ 34	<p>DB ser positivt på tiltaget (i.e. udvidelse af bemyndigelse til at omfatte forbud mod andre dyr end hunde på markeder/samlinger). DB opfordrer til, at forbuddet mod at sælge hunde på markeder på sigt udvides til også at omfatte andre sårbare dyr, hvor dyrevelfærdsmæssige hensyn ikke er forenelige med en sådan aktivitet.</p> <p>DB noterer sig også med tilfredshed udvidelse af begrebet 'markeder' til 'markeder og andre samlinger af dyr'.</p>
§ 37	<p>DB forudsætter, at der ikke sker en forringelse af de nuværende danske regler vedr. 'skind- og skindprodukter fra hunde og katte' til 'pelsskind fra hunde og katte samt produkter hvor sådanne pelsskind indgår'; sidstnævnte formulering anvendes i EU-forordningen. De supplerende danske regler ønsker DB således fastholdt.</p>
§ 38	<p>DB ser positivt på tiltaget (i.e. uddybende detailbeskrivelse af bemyndigelsens rækkevidde i relation til regler om transport af dyr), jf. stk. 1.</p> <p>I relation til stk. 5 ønskes indsat et 'bl.a.' i sammenhængen "...kan fastsætte regler om bl.a. indretning, konstruktion og udformning af transportmidler..."</p>
§ 43	<p>DB mener, at der skal indføres en tidsfrist for afgørelse, når dyreejer benytter 14 dages klageret. Dyrene bliver p.t. taberne og sidder på ubestemt tid, indtil domstole har afsagt en afgørelse.</p>
§§ 44-45	<p>Fsva. Kap. 15 ('Formålsbestemte afgifter og gebyrer') er DB tilhænger af intensiveret og risikobaseret kontrol med fuld brugerbetaling; og at brugerne dækker de faktiske omkostninger til kontrol, jf. § 19, stk. 2.</p>
§ 44, stk. 3	<p>DB ønsker ikke 'akvakulturbrug' undtaget i bestemmelsen.</p> <p>DB mener ikke, at det er fagligt velbegrunder at undtage fisk fra krav om ordinær dyrevelfærdskontrol, hvorfor den specifikke fraskrivelse af gebyrmuligheden på dette område ikke er udtryk for en fremtidssikring af</p>

	Dyrevelfærdsloven. DB noterer sig, at vidensopbygningen i relation til dyrevelfærd for fisk p.t. er under eksplosiv udvikling.
§§ 46-52	Fsva. Kap. 16 ('Kontrol og offentliggørelse af kontrolresultater') er DB tilhænger af intensiveret og risikobaseret kontrol med fuld brugerbetaling. Myndighederne bør have adgang til alle relevante informationer i forbindelse med kontrollens udførelse m.v., ligesom der bør sikres åbenhed omkring kontrolresultater (i.e. offentliggørelse).
§ 46	DB opfordrer til, at der sikres konsistens i kontrolindsatsen med fastansat personale, som får relevant efteruddannelse og vidensopbygning, og at brugen af korttidsansatte medarbejdere, som f.eks. honorarlønnede privatpraktiserende dyrlæger, så vidt muligt undgås, alternativt minimeres.
§ 48, stk. 2	DB ser positivt på tiltaget (i.e. bemyndigelse til at fastsætte brugerbetaling vedr. påbud/forbud)
§ 56	Der bør indføres bestemmelse om, at organisationer (f.eks. dyreværnsforeninger) kan være <i>klageberettigede</i> på dyrenes vegne (Kap. 18). Da dyr er umælende, levende og sansende væsener (jf. § 1), som ikke er i stand til at tale deres egen sag, bør dyreværnsforeningerne betragtes som klageberettigede i relation til varetagelse af dyrenes tarv, eftersom disse ikke har andre, som forsvarligt kan varetage deres interesser - uden samtidigt at varetage andre hensyn. Dyreværnsforeninger bør på denne baggrund sikres relevant <i>klageadgang</i> . I det hele taget ønsker DB et opgør med 'tingsliggørelse' af dyr i lovgivning generelt. Der kan drages en parallel til miljøområdet, hvor der er en udvidet kreds af klageberettigede, som gives ret til at klage på naturens/almen interessernes vegne: landsdækkende foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø eller væsentlige rekreative interesser som hovedformål, er klageberettigede i visse sager. Tilsvarende bør gælde for klager på vegne af dyr.
§ 60, stk. 1, 3. pkt.	DB mener ikke, at bestemmelsen bør anvendes til at fastsætte lempeligere krav ved at fastsætte regler om fravigelse af regler i EU-direktiver/-forordninger.
§ 60, stk. 2	DB ser positivt på tiltaget (i.e. at der kan fastsættes regler m. h. p. opfyldelse af internationale traktater, konventioner og aftaler - der skaber bedre dyrevelfærd - inden for lovens område).
§ 61	DB mener ikke, at bestemmelsen kan stå alene, men må suppleres af § 19, stk. 2. Det kan ikke være rigtigt, at der foretages diskrimination blandt relevante interessenter. DB varetager dyrenes interesser, hvilket må give legitimitet til at få fuld indflydelse og indsigt i regeldannelsen.

§§ 62-75	Fsva. Kap. 18 ('Straf m.v.') er DB tilhænger af skærpede straffe for overtrædelse af Dyrevelfærdsloven m.v., herunder i relation til forhøjede bødestørrelser og rettighedsfrakendelser m.v.
§ 62, stk. 5	DB ser positivt på tiltaget (i.e. i relation til også at kunne straffe alene <i>forsøget</i> på at lade dyr deltage i dyrekampe el. på at afholde dyrekampe), jf. § 7. Også alene <i>forsøget</i> på at overtræde forbuddet mod at anvende levende dyr som mål ved øvelses- og kapskydninger (jf. § 6)
§ 62, stk. 9, 2. pkt.	DB ser positivt på tiltaget (i.e. i relation til at også forsøg på overtrædelse af regler udstedt i medfør af §§ 34 og 36 vedr. kan straffes): vedrører salg af dyr på markeder m.v. samt reklame for og salg af genstande, der ikke må anvendes ved behandlingen af dyr.
§ 62	DB mener, at bestemmelserne i den nuværende Dyreværnslovs § 28, stk. 9-10, bør videreføres: i.e. at det ved udmåling af straf anses for en skærpene omstændighed, hvis overtrædelsen er begået i forbindelse med erhverv, herunder dyretransporter. DB skal i øvrigt minde om, at henvisningen til Straffelovens Kap. 9 ikke er tilstrækkelig: relevante bestemmelser fremgår af Kap. 10. Omtalen i høringsmaterialet bør derfor omfatte begge kapitler.
§ 76	DB mener, at der bør fastsættes en dato for lovens ikrafttræden, hvilket også ville være i overensstemmelse med god juridisk skik. Tidspunktet skal vælges, så der sikres tilstrækkeligt lang tid til et grundigt forarbejde, som sikrer processens forsvarlighed. DB ønsker at gentage ønsket om, at alle interessenter gives den samme gode og åbne adgang til deltagelse i arbejdet med Lovkompass, dels i relation til Dyrevelfærdsloven, dels fsva. udarbejdelse/revision af bekendtgørelser m.v. (jf. § 19, stk. 2).

Dyrenes Beskyttelse
Buddingevej 308
2860 Søborg

Tlf. +45 3328 7000
db@dyrenesbeskyttelse.dk
dyrenesbeskyttelse.dk

